

El gust per la lectura
Educació primària

FONT DE VERSOS **Joana Raspall**

QUADERN PER A L'ALUMNAT
(cicle superior)

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

SEMINARI
"El gust per la lectura"
2011-2012
Educació primària

Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics

FONT DE VERSOS

Joana Raspall

JOSEP FRANCESC DELGADO I MERCADER

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Compartir 3.0 de Creative Commons. Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

1. BIOGRAFIA DE LA JOANA RASPALL

Qui és la Joana Raspall?

Us proposem fer una petita investigació per saber qui és l'autora del llibre que tenim a les mans *Font de versos*.

Per fer-ho, consulteu les pàgines web que trobareu en un requadre i després completeu el quadre de més avall, que us ajudarà a recollir la informació més important.

[AELC. Joana Raspall](#)

[La música i Joana Raspall](#)

Quins són els fets més significatius de la seva vida?	
Què ha fet la Joana Raspall per la llengua catalana?	
Com es considera la seva poesia?	
Quines són les seves obres?	

2. ENTREVISTA A LA JOANA RASPALL

Per descobrir com és la Joana Raspall, com fa els seus poemes, i quins consells ens dóna, escoltarem una entrevista que li van fer un grup de nens i nenes de diferents escoles.

Mentre seguim l'entrevista, cada grup es fixarà en uns aspectes concrets que després compartirem.

En els quadres que teniu a sota podeu anotar els aspectes que us semblin més interessants, tant del vostre grup com del dels altres.

<p style="text-align: center;">GRUP 1</p> <p>Escoltareu aquesta entrevista a la Joana Raspall i us fixareu molt bé en els aspectes de la vida de la poeta:</p> <ul style="list-style-type: none">- esdeveniments importants de la seva vida- coses de quan era petita- anècdotes	
--	--

GRUP 2

Escoltareu aquesta entrevista a la Joana Raspall i us fixareu molt bé en el que diu sobre

l'ofici de poeta:

- com escriu els poemes?
- com s'inspira?
- quant temps triga?

GRUP 3

Escoltareu aquesta entrevista a la Joana Raspall i us fixareu molt bé en

la seva vessant humana:

- les coses que li agraden
- els seus sentiments i emocions

GRUP 4

Escoltareu aquesta entrevista a la Joana Raspall i us fixareu molt bé en la **relació que té amb els nens i nenes:**

- què pensa dels nens i les nenes quan sap que llegeixen i reciten els seus poemes?
- quins consells dóna?

3. SENTIMENTS I EMOCIONS

1) Tria un dels poemes recollits en aquest quadre i prepara-te'n la recitació en veu alta.

2) Escolta els poemes que reciten els teus companys o companyes i apunta al quadre a quin sentiment o emoció creus que fa referència cadascun:

	AMISTAT	ENAMORAMENTESTIMAR,	MANCA DE LLIBERTAT	PENA I CONSOL	ESTRÈS	CONQUESTA SUPERACIÓ	SOMNIDESIG	DUBTEINCERTESA	SOLITUD BEN VISCUDA	GELOSIA	POR
EL CONFIDENT (Pàgina. 49)											
NOMÉS (Pàgina 52)											
DESORIENTACIÓ (Pàgina 54)											
EL CARRER DESERT (Pàgina 27)											
EL DOFÍ (Pàgina 84)											
M'AGRADARIA (Pàgina 51)											
LA MUNTANYA (Pàgina 31)											
CONSOL (Pàgina 56)											
JOCS (Pàgina 42)											
BONDAT (Pàgina 88)											
L'ESPANTALL (Pàgina 92)											

3) Un cop escoltats, comparteix-ho amb els companys i companyes, explicant les teves raons.

4. POEMA: AQUÍ

1) A veure si saps completar les paraules que falten en aquest poema.

AQUÍ

Aquest arbre, aquesta font,
..... mar, aquesta plana...
són crit que ens agermana,
i el nostre cor hi respon.
Amb tants llaços'han lligat
que, si trencava, algun dia,
enlloc del món trobaria
cap racó tan estimat.

2) Ara pensa en un racó que t'estimes molt i intenta fer un poema semblant.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. POEMES DE PERSONATGES INVENTATS

1) Observa aquestes paraules extretes dels títols o el versos de Joana Raspall:.....

PLUGIM	NEVADA	ARBRE	MARGARIDA
TORTUGA	DOFÍ	ESTRELLA	ESPANTALL
	AMIC	INTERNAUTA	

2) Divideix les paraules com vulguis en el quadre 1.

PLU	GIM

quadre 1

Noms inventats

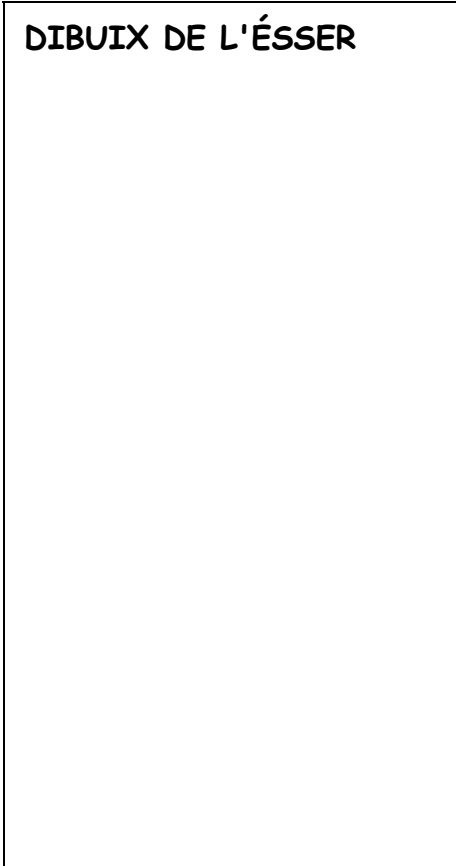
quadre 2

3) Tot seguit, combina fragments de la primera columna amb fragments de la segona, de manera que creïs un ésser o personatge nou. Recull els noms inventats al quadre 2, posa-ho en comú amb un altre company o companya i entre tots dos trieu l'ésser que us sembli més original.

4) Ja el teniu? Ara escriu un poema sobre aquest ésser inventat. Després farem un mural amb tots els poemes dels nous éssers.

Per fer el mural podeu utilitzar el full següent.

DIBUIX DE L'ÉSSER

NOM DE L'ÉSSER	
COM ÉS?	
QUÈ FA?	
ON VIU?	
QUÈ MENJA?	
QUÈ LI AGRADA?	
COM ES COMUNICA?	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. PENSEM TÍTOLS PER ALS POEMES

.....

Estimar l'aigua
que riu i plora,
i, alhora,
la fresca molsa,
i la veu dolça
que sap cantar...
estimar l'aire
que s'esgarrinxia
per les alzines
de punxes fines...
és com resar.

.....

Quina pluja tan dolça
llisca sobre les coses!
És un vel de carícies,
és un bres de cançó.
De les branques florides
pengen gotes perlades,
diamants que fulguren
amb un lleu tremolor.

Quina pau! Quin silenci!
Una llum vellutada
difumina les formes,
i l'esguard, fascinat,
hi crea fantasiosos
camins de meravella
vers un món somniat.

.....

Només amb un somriure
que em facis, tot passant,
ja m'ompló d'alegria
i veig el món més gran.
No em pesa la cartera;
si fas el pas lleuger,
no em quedaré endarrere,
ja t'aconseguiré.

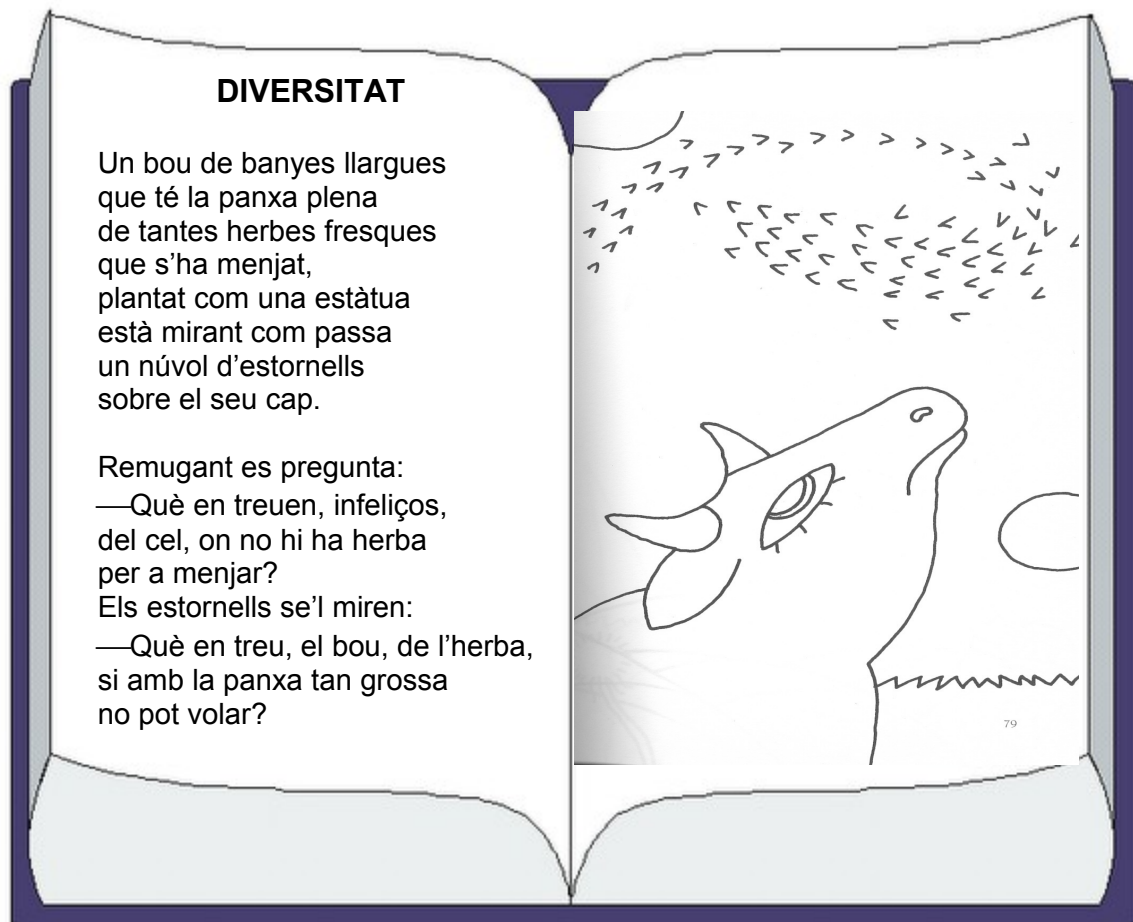
.....

Voldria ser l'Ú
de la meua classe,
treure bones notes
i sobresortir;
no per presumir-ne
ni per tenir premis...
m'aconteraria
que es fixés en mi.

7. POEMA: *DIVERSITAT*

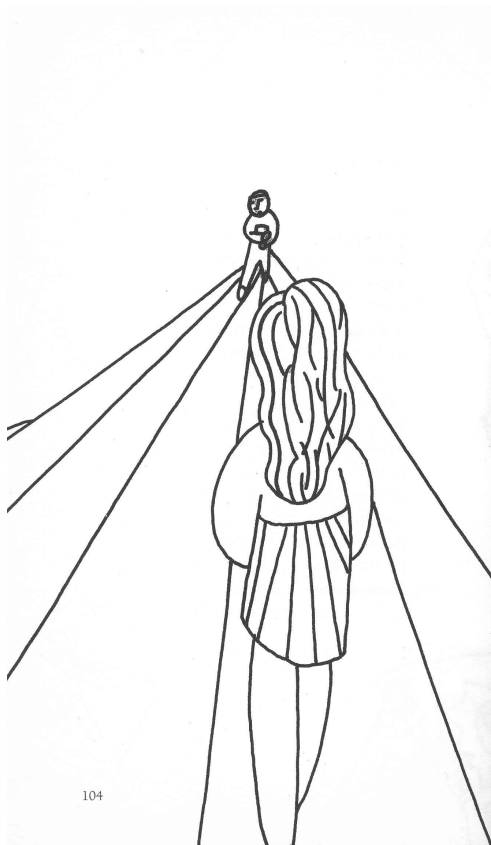
En aquest poema, els estornells i el bou ens demostren, als set darrers versos, que les coses depenen molt de com i des d'on un se les mira. Sabries fer uns darrers versos nous partint de dos animals diferents? Per exemple: un dofí i un colom, un cérvol i un pit-roig o bé dos animals que triïs tu.

Per fer-los t'anirà bé que els dos animals siguin de medis diferents de terra, d'aigua o d'aire. Un cop feta la poesia pots posar-hi un dibuix. Després podem ajuntar totes les de la classe i fer-ne un mural o bé un llibre col·lectiu.

8. POEMA: *CONEIXENÇA*

Llegeix el poema i descriu com t'imagines que és un dels dos personatges.

CONEIXENÇA

Quan es troben cada tarda
que l'un va i l'altra ve,
tots dos es miren, i sembla
que se'ls eixampli el carrer.
No s'han dit mai cap paraula;
només els ulls han parlat
i els han captivat amb llaços
de fonda curiositat...
«Com es deu dir?» «Qui deu ser?»
«D'on deu venir?» «Cap on va?»
Ah!, si tinguessin un dia
el valor de preguntar!...
«Què puc fer per acostar-m'hi?»,
pensa ell. «Si jo sabés
simular —rumia ella—,
que la cartera em caigués...»

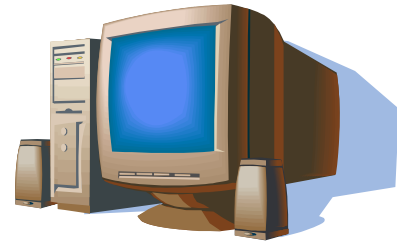
L'atzar, que juga amb desitjos,
la noia fa entrebancar.
Ell sembla que tingui ales!,
corre a donar-li la mà:
—T'has fet mal? —No; poca cosa...
una torçada de peu.
...Ara s'han mirat joiosos,
que ja s'han sentit la veu!

Per fer la descripció pensa:

- *Com és físicament?*
- *Quin caràcter té?*
- *Quin gustos i preferències té?*
- *Què li ha passat darrerament?*
- *Com se sent ara?*

9. POEMA: *L'INTERNAUTA REPOSA*

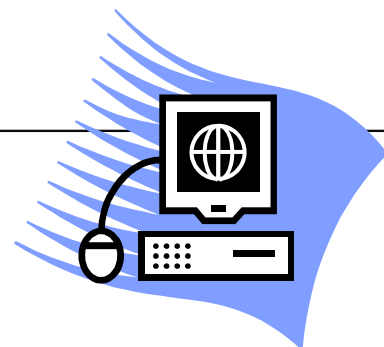
1 Omple la taula amb les diferents sensacions del poema:

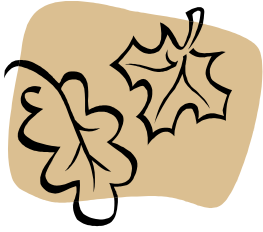

SENSACIÓ NEGATIVA	SENSACIONS BONES

2. Penseu coses que ens passen i ens fan sentir cansats o malament. Doneu algun consell per poder-ho compensar i passar un bon moment. En aquests consells intenteu utilitzar un llenguatge poètic com fa la Joana Raspall.

SITUACIÓ	CONSELL

10. POEMA: *ELS ARBRES*

1) Llegeix el poema.

2) Hi ha versos que acaben igual. Busca quins són i marca'ls del mateix color.

4) D'aquest final idèntic se'n diu rima i aquesta rima pot ser només de vocals o de vocals i consonants. Llegeix les dues definicions i digues quina mena de rima et sembla que hi ha en aquests versos.

ELS ARBRES

Veig una branca florida
i no sé si és d'ametller;
—diuen els ocells que aquesta
és la que floreix primer.—

Jo només conec els arbres
quan el fruit ha madurat;
els conec per les cireres
o els préssecs que n'he menjat.

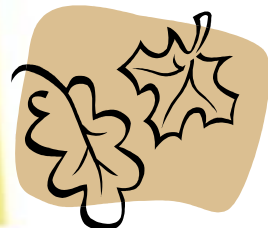
Rima assonant:

quan entre dos o més versos,
a partir de la darrera vocal
tònica de la darrera paraula,
únicament coincideixen els
sons vocàlics.

Rima consonant:

també anomenada perfecta o
total perquè coincideixen tots
els sons, tant si son vocals com
consonants a partir de la darrera
vocal tònica de la paraula.

5) Inventa dos versos que rimin i digues després si t'han sortit amb rima assonant o consonant.

11. POEMA: *EL CARRER DESERT*

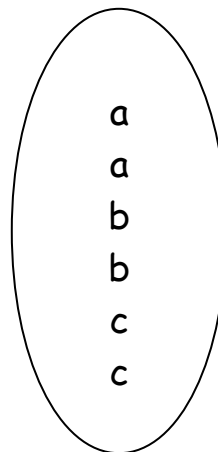
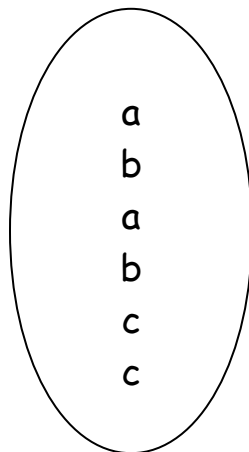
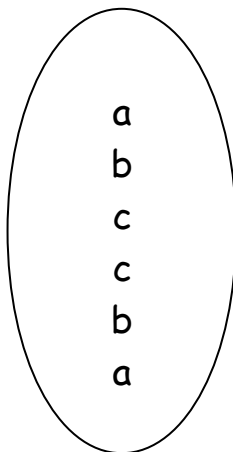

1) Fixa't en la rima d'aquesta estrofa. És assonant o consonant?

EL CARRER DESERT

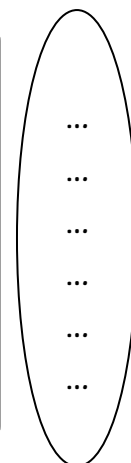
Miro el meu carrer desert.
El sol s'ha emportat la gent,
que la mar, de lluny, la crida.
Desert i tot, quanta vida
al meu balcó, roig i ardent
de clavells que s'hi han obert!

2) Quina és l'estructura que correspon a aquest poema.

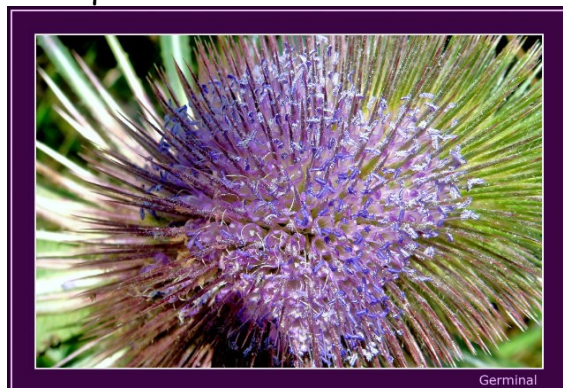
3) Escriu una estrofa amb la mateixa estructura.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

12. POEMA: *FLORS D'ESCARDOT*

1) Fixa't en les imatges i descriu com són aquestes flors.

2) Llegeix el poema:

FLORS D'ESCARDOT

Voleiaven tres flors d'escardot
cel amunt
com glopades de fum,
molt lleugeres, sedoses,
irisades com la llum del sol
com si fossin cristall...
Ben segur que s'enduien sospirs
d'una dolça enyorança
vers el món on floreixen,
fets silencis,
aquells tendres records
que no s'esborren mai.

3) Què vol dir el mot **glopades**?

4) Què vol dir l'expressió **com glopades de fum**?

- Que les flors són brutes com el fum.
- Que les flors són lleugeres com el fum.

Aquesta expressió que acabes de llegir és una figura poètica que té com a característica principal que està introduïda pel terme "com".

Es diu **comparació** i posa en contacte dos termes: les flors i el fum, per crear una idea de la lleugeresa de les flors d'escardot.

5) Busca al poema altres comparacions.

6) Prova d'escriure dos versos units per un "com" de manera que hi hagi una comparació. Per exemple:

*El vent gemega com si volgués dir-me
que fa molt fred*

